

Nederland verder te professionaliseren. Het onderzoek van PWC naar nieuwe werkgelegenheid voor laagopgeleiden heeft (landelijk) nog niet tot conclusies geleid. Het ministerie van SZW is geïnteresseerd, maar met de komst van de Participatiewet laat zij de invulling van het arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsbeleid over aan de regio's. Het ministerie van VWS ziet wel mogelijkheden. Enkele gemeenten ontwikkelen plannen met vouchers of dienstencheques.

Conclusie

Gelet op de conclusies van het onderzoek van PWC en de adviezen van de commissie Kalsbeek zouden meer gemeenten/arbeidsmarktregio's vouchers of dienstencheques moeten invoeren om de huishoudelijke dienstverlening aan hun (zorg) burgers verder te professionaliseren en daarbij de werkgelegenheid op de lagere niveaus te versterken. Ik nodig de ministers Asscher en Bussemaker en staatssecretaris van Rijn uit afspraken te maken om de werkgelegenheid in de huishoudelijke dienstverlening via een systeem van dienstencheques verder te professionaliseren. ■

Hans Hoes is projectleider/beleidsadviseur bij het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Midden-Holland en de Landelijke Vereniging van Onderwijsadviseurs www.lvo-onderwijs.nl; hhoes@ismh.nl

Noten

1. Meer allochtone vrouwen aan de slag in de zorg, Sociaal Bestek, februari 2012.
2. www.youtube.com | zoekterm ZAP Gilde
3. Nieuwe werkgelegenheid voor laagopgeleiden, de waarde van dienstencheques voor Nederland. PWC, in opdracht van VebeGo. September 2013.
4. In België werd de dienstencheque in 2004 geïntroduceerd. Gebruikers kopen cheques tegen gereduceerd tarief (€ 8,50 per uur) en laten daarvoor huishoudelijk werk verrichten door werknemers (laaggeschoold/werklozen) in dienst bij een erkende onderneming. Suppletie van 60% door de overheid. Thans maakt bijna 20% van de huishoudens in België er gebruik van.
5. Dienstverlening aan huis: wie betaalt de rekening, advies van de commissie Dienstverlening aan huis, maart 2014.
6. www.helpling.nl
7. Informatiekaart huishoudelijke hulp toelage (met bijlagen). Ministerie VWS, augustus 2014.
8. Ruim baan voor vakmanschap. Brief van minister Bussemaker aan de Tweede Kamer. ref 628389, juni 2014.

Rechtszaken leiden soms tot hoofdbreken en ergernis. Zeker als iemand een voorziening aanschaft en zich pas daarna bij de gemeente meldt voor een vergoeding van de kosten.¹ Voor de Rechtbank Oost-Brabant was het duidelijk: de gemeente wees de aanvraag terecht af.² Hoe gaat dit vanaf 2015?

DOOR Ingeborg Lunenburg

Aangepaste badkamer gerealiseerd

Mag de gemeente de aanvraag weigeren?

De belanghebbende in de uitspraak die we deze editie onder de loep nemen, is sinds 2012 volledig rolstoelafhankelijk. Omdat zij daardoor fysieke beperkingen ondervindt in het gebruik van de badkamer laat haar echtgenoot die aanpassen. Daarna is het probleem opgelost; de badkamer kan gebruikt worden. Een maand later wordt de aanvraag om vergoeding van de kosten bij de gemeente ingediend. Maar die wijst de aanvraag af.

De procedure

De huidige Wmo kent geen regels over de aanvraag. Daarom gelden regels van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) over dat begrip. Een verzoek om een besluit te nemen is een aanvraag en de vorm is schriftelijk; het aanvraagformulier.³ Wanneer moet je de aanvraag indienen? Als je beperkingen ondervindt

in de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.⁴ De gemeente kan gehouden zijn een voorziening te verlenen. Zijn de beperkingen aanneemelijk, dan rust op de gemeente de plicht daar verder onderzoek naar te doen.⁵ De gemeente dient te onderzoeken welke beperkingen er zijn en met welke voorziening dit in aanvaardbare mate kan worden opgelost; de compensatieplicht. Daarbij geldt in de regel dat de goedkoopst compenserende voorziening mag worden toegekend. In de onderhavige zaak stelt belanghebbende dat op het college de onderzoeksplicht rust. Omdat met zekerheid kan worden vastgesteld dat zij beperkingen ondervondt in het normale gebruik van de woning. Immers, zij had fysieke beperkingen waardoor zij geen gebruik kon maken van de badkamer. Daarover zijn de gemeente en de belanghebbende het ook niet oneens.

is voor een voorziening. De kans om dat achteraf nog te kunnen doen wordt de gemeente feitelijk ontnomen als zelf al actie is ondernomen. Dat geldt ook als een niet geschikte woning wordt geaccepteerd. De gemeente mag dan vragen naar concrete aanwijzingen dat er geen andere geschikte beschikbare woningen waren. In de onderhavige zaak oordeelt de rechtbank dat op de gemeente geen onderzoeksplicht rust. De aanvraag is dan ook terecht afgewezen.

Wmo 2015

Een van de grootste verschillen tussen de huidige Wmo en de Wmo 2015 is dat de burger geen aanvraag kan indienen; hij meldt zich met een verzoek tot ondersteuning. De gemeente moet daar onderzoek naar (laten) doen. Pas als dat is afgerond mag een aanvraag worden gedaan, tenzij de termijn van zes weken waarbinnen het onderzoek moet zijn afgerond voorbij is. Daarna mag een aanvraag altijd. Heeft de burger de maatwerkvoorziening gerealiseerd vóór de melding of de aanvraag, dan lijkt mij de gemeente zonder meer bevoegd de aanvraag af te wijzen. Nog niet gerealiseerd, maar al wel gestart met de realisatie? Dan neemt de burger een risico waarbij de uitkomst op de aanvraag niet op voorhand vaststaat. ■

Ingeborg Lunenburg is zelfstandig opleider, auteur en adviseur. www.ingeborglunenburg.nl en www.uitvoeringwmo2015.nl

Waarover dan wel?

De kwestie

De gemeente stelt dat er geen beperkingen meer zijn. Immers, de aanpassing van de badkamer is al gerealiseerd voordat de aanvraag werd ingediend. Je zou kunnen zeggen dat er geen relatie bestaat tussen het doen van de aanvraag en het oplossen van beperkingen. Terwijl dat juist is waar de Wmo over gaat. Belanghebbende brengt jurisprudentie in waaruit zou blijken dat de bestuursrechter anders oordeelt over eenzelfde standpunt als de gemeente in kwestie.⁶ Daarmee krijgt ze rechtbank echter niet aan haar zijde. In de uitspraken die zij aanhaalt was iets anders aan de orde.

Ten tijde van die aanvraag was de (gevraagde) voorziening namelijk nog niet gerealiseerd en bestonden de beperkingen dus nog. Een cruciaal verschil. Nog niet gerealiseerd, resulteert in principe altijd tot een onderzoeksplicht voor de gemeente.

Risico

Moet in voorkomende gevallen de gevraagde voorziening zonder meer worden toegekend? Nee, zeker niet. De gene die start met de verbouwing van de badkamer, een woning koopt of zelf een voorziening aanschaft voordat hij een aanvraag doet, neemt een zeker risico. De gemeente moet namelijk nog wel kunnen vaststellen of er een noodzaak

Noten

1. CRVB:2013:CA0186, CRVB:2012:BY5215 en CRVB:2013:CA2974.
2. RBOBR:2014:3092.
3. artt. 1:3 lid 3 en 4:1 Awb.
4. een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel en/of medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan (art. 4 lid 1 Wmo).
5. CRVB:2013:CA1401.
6. CRVB:2012:BV5418 en onderliggende rechtbankuitspraak RBARN:2009:BJ1550.